

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

Strategaethau a Datganiadau Ariannol ar gyfer 2026/27

ATAL AMDDIFFYN YMATEB
PREVENTING PROTECTING RESPONDING

www.tangogleddcymru.llyw.cymru
www.northwalesfire.gov.wales

Cynnwys

Datganiad Strategaeth a Chynllun Rheoli'r Trysorlys 2026/27	3
Cyflwyniad	3
Cyd-destun Allanol	4
Cyd-destun Lleol	4
Strategaeth Fenthyca	6
Strategaeth Fuddsoddi'r Trysorlys	8
Dangosyddion Darbodus Rheoli'r Trysorlys	10
Materion Perthnasol	11
Goblygiadau Ariannol	12
Opsiynau Eraill a Ystyrir	12
Atodiad A – Rhagolwg Economaidd a Chyfradd Llog Arlingclose – Chwefror 2026	13
Atodiad B – Gofynion ychwanegol Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru	15
Atodiad C – Gofynion ychwanegol Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru	15
Adroddiad Strategaeth Gyfalaf 2026/27	17
Cyflwyniad	17
Gwariant Cyfalaf ac Ariannu	17
Rheoli Trysorlys	19
Ymrwymadau	21
Goblygiadau i'r Gyllideb Refeniw	21
Gwybodaeth a Sgiliau	22
Datganiad Darpariaeth Isafswm Refeniw 2026/27	23

Datganiad Strategaeth a Chynllun Rheoli'r Trysorlys 2026/27

Cyflwyniad

Rheoli'r trysorlys yw rheoli llif arian, benthyciadau a buddsoddiadau'r Awdurdod, a'r risgiau cysylltiedig. Mae'r Awdurdod wedi benthycu symiau sylweddol o arian ac felly mae'n agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli arian a fuddsoddwyd ac effaith refeniw newid cyfraddau llog. Felly mae dynodi, monitro a rheoli risg ariannol yn llwyddiannus yn ganolog i reolaeth ariannol ddarbodus yr Awdurdod.

Mae rheoli risg trysorlys yn yr Awdurdod yn cael ei wneud o fewn fframwaith Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth *Rheoli Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus: Cod Ymarfer Argraffiad 2021* (Cod CIPFA) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod gymeradwyo strategaeth rheoli'r trysorlys cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Yn ogystal, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LIC) Ganllawiau diwygiedig ar Fuddsoddiadau Awdurdodau Lleol ym mis Tachwedd 2019 sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod gymeradwyo strategaeth fuddsoddi cyn dechrau pob blwyddyn ariannol. Mae'r adroddiad hwn yn cyflawni rhwymedigaeth gyfreithiol yr Awdurdod dan *Ddeddf Llywodraeth Leol 2003* i ystyried Cod CIPFA a Chanllawiau LIC.

Strategaeth ddiwygiedig: Yn unol â Chanllawiau LIC, gofynnir i'r Awdurdod gymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys diwygiedig os bydd y tybiaethau y mae'r adroddiad hwn yn seiliedig arnynt yn newid yn sylweddol. Byddai amgylchiadau o'r fath yn cynnwys, er enghraifft, newid mawr annisgwyl mewn cyfraddau llog, yn rhaglen gyfalaf yr Awdurdod neu yn lefel ei falans buddsoddi, neu golled sylweddol yng ngwerth teg buddsoddiad anariannol a nodwyd fel rhan o'r broses paratoi ac archwilio cyfrifon diwedd y flwyddyn.

Cyd-destun Allanol

Cefndir economaidd: Disgwylir y bydd y canlynol ymhlith yr effeithiau mwyaf arwyddocaol ar strategaeth rheoli trysorlys yr Awdurdod ar gyfer 2026/27: dylanwad Cyllideb Hydref 2025 y llywodraeth; cyfraddau llog tymor byr is ynghyd â chyfraddau tymor canolig a hirdymor uwch; twf economaidd arafach, ynghyd ag ansicrwydd parhaus ynghylch yr economi fyd-eang; tueddiadau'r farchnad stoc; a materion geowleidyddol.

Fe wnaeth Pwyllgor Polisi Ariannol (MPC) Banc Lloegr (BoE) dorri'r Gyfradd Banc i 3.75% ym mis Rhagfyr 2025, yn ôl y disgwyl. Cafwyd pleidlais 5-4 o blaid torri, gyda'r gwrthwynebwyr o blaid cynnal y gyfradd ar 4.0%. Roedd yr aelodau a oedd o blaid torri o'r farn bod chwyddiant yn arafu, a'r rhai a oedd o blaid cynnal y Gyfradd Banc fel ag yr oedd yn dadlau bod risgiau chwyddiant yn parhau i fod yn ddigon sylweddol i beidio â newid y gyfradd ar hyn o bryd.

Rhagolygon y gyfradd llog: Cadwyd Cyfradd y Banc ar 3.75% ym mis Chwefror, ond mae toriad yn ystod Ch1 2026 yn parhau'n debygol yn dilyn safiad mwy dof gan y Pwyllgor Polisi Ariannol (MPC). Mae Arlingclose, cynghorydd rheoli trysorlys yr Awdurdod, yn disgwyl y bydd Cyfradd y Banc yn cael ei gostwng i 3.25% erbyn canol 2026. Ceir rhagolwg manylach ar yr economi a chyfraddau llog gan Arlingclose yn Atodiad A.

At ddibenion gosod y gyllideb, tybiwyd y bydd buddsoddiadau trysorlys newydd yn cael eu gwneud ar gyfradd / cynnyrch cyfartalog o 3.95%, ac y bydd benthyciadau hirdymor newydd yn cael eu benthycu ar gyfradd gyfartalog o 4.61%.

Cyd-destun Lleol

Ar 31 Rhagfyr 2025, roedd gan yr Awdurdod £14.30m o fenthyciadau a £1.96m o fuddsoddiadau trysorlys. Mae hyn wedi'i nodi mewn mwy o fanylder yn **Atodiad B**. Dangosir y newidiadau a ragwelir yn y symiau hyn yn y dadansoddiad mantolen yn nhabl 1 isod.

Tabl 1: Crynodeb a rhagolwg o'r fantolen

	31.3.25 Gwirioneddol £m	31.3.26 Amcangyfrif £m	31.3.27 Rhagolwg £m	31.3.28 Rhagolwg £m	31.3.29 Rhagolwg £m
Gofyniad ariannu cyfalaf	31.00	35.20	39.50	46.40	49.80
Llai: Rhwymedigaethau dyledion eraill *					
CFR Benthyciadau	31.00	35.20	39.50	46.40	49.80
Llai: Benthycu allanol **	-19.10	-14.30	-12.10	-10.30	-9.10
Benthycu mewnol	11.90	20.90	27.40	36.20	40.70
Llai: Adnoddau mantolen	-14.50	-21.00	-17.50	-17.00	-16.50
Buddsoddiadau net y Trysorlys a Benthyciadau newydd	2.50	0.10	-9.90	-19.10	-24.20

* prydlesi a rhwymedigaethau PFI sy'n ffurfio rhan o gyfanswm dyledion yr Awdurdod
** yn dangos dim ond benthyciadau y mae'r Awdurdod wedi ymrwymo iddynt ac yn eithrio ailariannu dewisol

Mae'r angen sylfaenol i fenthycha at ddibenion cyfalaf yn cael ei fesur gan y Gofyniad Ariannu Cyfalaf (CFR), ac adnoddau mantolen yw'r symiau sylfaenol sydd ar gael i'w buddsoddi. Strategaeth gyfredol yr Awdurdod yw cynnal benthycha a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau yn fenthycha mewnol.

Mae gan yr Awdurdod CFR cynyddol oherwydd y rhaglen gyfalaf, ond ychydig iawn o fuddsoddiadau ac felly bydd gofyn iddo fenthycha hyd at £24.2m dros y cyfnod a ragwelir.

Mae *Prudential Code for Capital Finance in Local Authorities* y CIPFA yn argymhell y dylai cyfanswm dyled yr Awdurdod fod yn is na'i CFR uchaf a ragwelir dros y tair blynedd nesaf. Mae Tabl 1 yn dangos bod yr Awdurdod yn disgwyl cydymffurfio â'r argymhelliad hwn yn ystod 2026/27.

Meincnod atebolrwydd: Er mwyn cymharu benthycha gwirioneddol yr Awdurdod yn erbyn strategaeth amgen, mae meincnod atebolrwydd wedi'i gyfrifo i ddangos y lefel risg isaf o fenthycha. Mae hyn yn tybio'r un rhagolygon â thabl 1 uchod, ond bod balansau arian parod a buddsoddiad yn cael eu cadw i isafswm o £2m ar ddiwedd pob blwyddyn i gynnal hylifedd digonol ond lleihau risg credyd.

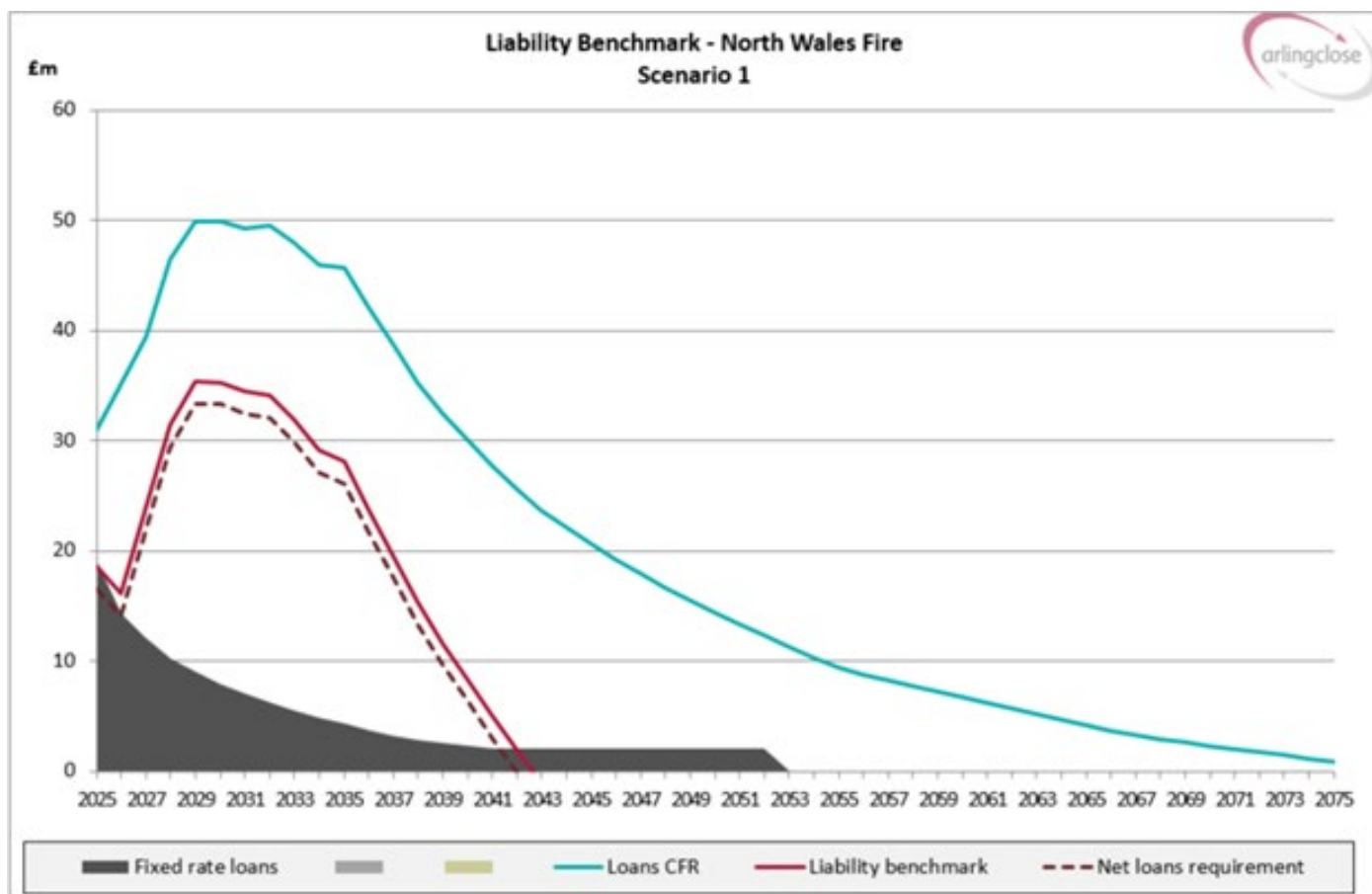
Mae'r meincnod atebolrwydd yn offeryn pwysig i helpu i benderfynu a yw'r Awdurdod yn debygol o fod yn fenthyciwr hirdymor neu'n fuddsoddwr hirdymor yn y dyfodol, ac i addasu ei ffocws strategol a'i ddull o wneud penderfyniadau yn sgil hynny. Mae'r meincnod atebolrwydd ei hun yn cynrychioli amcangyfrif o swm cronrus y benthycha allanol y mae'n rhaid i'r Awdurdod ei gael i ariannu ei gynlluniau cyfalaf a refeniw cyfredol tra'n cadw buddsoddiadau'r trysorlys ar y lefel isaf sy'n ofynnol i reoli llif arian o ddydd i ddydd.

Tabl 2: Dangosydd Darbodus: Meincnod atebolrwydd

	31.3.25 Gwirioneddol £m	31.3.26 Amcangyfrif £m	31.3.27 Rhagolwg £m	31.3.28 Rhagolwg £m	31.3.29 Rhagolwg £m
CFR Benthyciadau	31.00	35.20	39.50	46.40	49.80
Llai: Adnoddau mantolen	-14.50	-21.00	-17.50	-17.00	-16.50
Gofyniad benthyciadau net	16.60	14.10	22.00	29.40	33.30
A: Lwfans hylifedd	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
Meincnod atebolrwydd	18.60	16.10	24.00	31.40	35.30

Yn dilyn y rhagolygon tymor canolig sydd yn nhabl 2 uchod, mae'r meincnod atebolrwydd hirdymor yn rhagdybio y bydd gwariant cyfalaf cronrol yn cael ei ariannu drwy fenthycha £22.0m yn 2026/27, £29.4m yn 2027/28 a £33.3m yn 2028/29.

Mae'r darpariaeth isafswm refeniw ar wariant cyfalaf newydd yn seiliedig ar eu hoes ased ar gyfer y dosbarth asedau ac incwm, gwariant a chronfeydd wrth gefn i gyd yn cynyddu gan chwyddiant o 2.5% y flwyddyn. Dangosir hyn yn y siart isod ynghyd â phroffil aeddfedrwydd benthyciadau presennol yr Awdurdod:

Bydd yr Awdurdod yn parhau i fod yn fenthyciwr gan nad yw'r awdurdod yn dal buddsoddiadau na chronfeydd wrth gefn i ariannu'r cynllun cyfalaf. Mae'r llinell las yn dynodi'r angen i ariannu gwariant cyfalaf drwy fenthycia. Mae'r llinellau coch yn cynrychioli'r angen i ariannu gwariant cyfalaf trwy fenthycia unwaith y bydd cronfeydd wrth gefn a gwargedion (neu ddiffygion) cyfalaf gweithio wedi'u hystyried – mewn gwirionedd dyma'r gwir angen i fenthycia y mae CIPFA wedi'i ddiffinio fel y Meincnod Atebolrwydd. Mae'r llinell goch doredig yn cynrychioli'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ac mae'r llinell solet yn cynrychioli'r sefyllfa ganol blwyddyn ar gyfartaledd. Mae'r rhannau llwyd yn dangos benthyciadau gwirioneddol. Pan fydd y rhan lwyd yn gostwng o dan y llinellau coch, mae'n golygu bod angen benthycia.

Strategaeth Fenthycia

Ar hyn o bryd, mae gan yr Awdurdod £14.30 m o fenthyciadau, gostyngiad o £4.77 miliwn ar y balans ar 31 Mawrth 2025, fel rhan o'i strategaeth ar gyfer ariannu rhaglenni cyfalaf y blynyddoedd blaenorol. Mae rhagolwg y fantolen yn nhabl 1 yn dangos bod yr Awdurdod yn disgwyl benthycia hyd at £9.90m yn 2026/27. Gall yr Awdurdod hefyd fenthycia symiau ychwanegol i ragariannu gofynion blynyddoedd i ddod, ar yr amod nad yw hyn yn fwy na'r terfyn awdurdodedig ar gyfer benthycia, sef £35.30m.

Amcanion: Prif amcan yr Awdurdod wrth fenthycia arian yw cael cydbwysedd risg isel priodol rhwng sicrhau costau llog isel a chael sicrwydd ynghylch y costau hynny dros y cyfnod y mae angen cyllid ar ei gyfer. Ail nod yw sicrhau hyblygrwydd i aildrafod benthyciadau pe bai cynlluniau tymor hir yr Awdurdod yn newid.

Strategaeth: O ystyried y toriadau sylweddol i wariant cyhoeddus ac yn arbennig i gyllid llywodraeth leol, mae strategaeth fenthycia'r Awdurdod yn parhau i ymdrin â mater allweddol fforddiadwyedd heb beryglu sefydlogrwydd tymor hwy y portffolio dyledion. Mae cyfraddau llog tymor byr wedi gostwng

dros y flwyddyn ddiwethaf, ac mae disgwyliad iddyn nhw ostwng ychydig eto. O ganlyniad, mae hi'n debygol o fod yn fwy cost-efeithiol dros y tymor canolig naill ai i ddefnyddio adnoddau mewnol neu i gael benthyciadau tymor byr. Bydd risgiau'r dull hwn yn cael eu rheoli trwy gadw amlygiad yr Awdurdod i gyfraddau llog o fewn y terfyn a osodwyd yn y dangosyddion darbodus rheoli trysorlys, gweler isod.

Drwy wneud hynny, mae'r Awdurdod yn gallu lleihau costau benthycia net a lleihau risg gyffredinol y trysorlys. Bydd manteision benthycia tymor byr yn cael eu monitro'n rheolaidd yn erbyn y potensial ar gyfer ysgwyddo costau ychwanegol drwy ohirio benthycia i'r blynnyddoedd i ddod pan ragwelir y bydd cyfraddau benthycia hirdymor yn codi'n gymedrol. Bydd Arlingclose yn cynorthwyo'r Awdurdod gyda'r dadansoddiad 'cost cario' ac adennill costau hwn. Gall ei allbwn benderfynu a fydd yr Awdurdod yn benthycia symiau ychwanegol ar gyfraddau sefydlog hirdymor yn 2026/27 gyda'r bwriad o gadw costau llog yn y dyfodol yn isel, hyd yn oed os yw hyn yn achosi costau ychwanegol yn y tymor byr.

Mae'r Awdurdod eisoes wedi codi ei holl fenthyciadau hirdymor oddi wrth y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus ond bydd yn ystyried benthyciadau hirdymor o ffynonellau eraill gan gynnwys banciau, pensiynau ac awdurdodau lleol, er mwyn lleihau costau llog a lleihau gorddibyniaeth ar un ffynhonnell ariannu yn unol â Chod CIPFA. Nid yw benthyciadau oddi wrth y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus bellach ar gael i awdurdodau lleol sy'n bwriadu prynu asedau buddsoddi ar gyfer arenillion yn bennaf; mae'r Awdurdod yn bwriadu osgoi'r gweithgaredd hwn er mwyn parhau i gael mynediad at fenthyciadau'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus.

Fel arall, gall yr Awdurdod drefnu benthyciadau cychwyn ymlaen llaw, lle mae'r gyfradd llog wedi'i gosod ymlaen llaw, ond bod yr arian parod yn cael ei dderbyn mewn blynnyddoedd diweddarach. Byddai hyn yn galluogi sicrwydd cost heb ddioddef cost cario yn y cyfamser.

Yn ogystal, gall yr Awdurdod fenthycia rhagor o fenthyciadau tymor byr i dalu am brinder llif arian nas cynlluniwyd.

Ffynonellau benthycia: Y ffynonellau cymeradwy ar gyfer benthycia hirdymor a byrdymor yw:

- cyfleuster benthycia Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus Trysorlys EF (y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus yn y gorffennol)
- unrhyw sefydliad a gymeradwywyd ar gyfer buddsoddiadau (gweler isod)
- unrhyw fanc neu gymdeithas adeiladu arall a awdurdodwyd i weithredu yn y DU
- unrhyw gorff sector cyhoeddus arall yn y DU
- cronfeydd pensiwn sector cyhoeddus a phreifat y DU (ac eithrio Cronfa Bensiwn Clwyd - Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol)
- cwmnïau pwrpas arbennig a grëwyd i alluogi cyflenwi bondiau awdurdodau lleol

Ffynonellau cyllid dyled eraill: Yn ogystal, gellir codi cyllid cyfalaf trwy'r dulliau canlynol nad ydynt yn fenthyciadau, ond y gellir eu cyfrif fel rhwymedigaethau dyledion eraill:

- prydlesu
- gwerthu ac adlesu
- cyllid tebyg sy'n seiliedig ar asedau

Benthyciadau byrdymor a chyfradd amrywiol: Mae'r benthyciadau hyn yn gadael yr Awdurdod yn agored i'r risg o godiadau cyfradd llog tymor byr ac felly maent yn amodol ar y terfynau cyfradd llog yn y dangosyddion rheoli trysorlys isod. Gellir defnyddio deilliadau ariannol i reoli'r risg cyfradd llog hon (gweler yr adran isod).

Aildrefnu dyled: Mae'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus yn caniatáu i awdurdodau ad-dalu benthyciadau cyn aeddfedrwydd a thalu premiwm neu dderbyn gostyngiad yn unol â fformiwla benodol yn seiliedig ar gyfraddau llog cyfredol. Efallai y bydd benthycwyr eraill hefyd yn barod i drafod telerau adbrynu cynamserol. Gall yr Awdurdod fanteisio ar hyn a rhoi benthyciadau newydd yn lle rhai benthyciadau, neu ad-dalu benthyciadau heb eu disodli, lle disgwylir i hyn arwain at arbediad cost cyffredinol neu ostyngiad mewn risg. Mae'r cynnydd diweddar mewn cyfraddau llog yn golygu y dylai mwy o gyfleoedd ffafriol i aildrefnu dyled godi nag yn y blynyddoedd blaenorol.

Strategaeth Fuddsoddi'r Trysorlys

Mae'r Awdurdod yn dal cronfeydd sydd wedi'u buddsoddi, sy'n cynrychioli incwm a dderbyniwyd cyn gwariant, ynghyd â balansau a chronfeydd wrth gefn a ddelir. Yn ystod y 12 mis diwethaf, mae balans buddsoddiad trysorlys yr Awdurdod wedi amrywio rhwng £1.034m a £13.733m.

Amcanion: Mae Cod CIPFA a Chanllawiau LLC yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod fuddsoddi ei gronfeydd trysorlys yn ddarbodus, ac ystyried diogelwch a hylifedd ei fuddsoddiadau cyn ceisio'r gyfradd enillion neu'r arenillion uchaf. Amcan yr Awdurdod wrth fuddsoddi arian yw cael y cydbwysedd priodol rhwng risg ac adenillion, gan leihau'r risg o golledion oherwydd diffygdlu a'r risg o gael incwm buddsoddi anaddas o isel. Lle y disgwylir buddsoddi balansau am fwy na blwyddyn, bydd yr Awdurdod yn anelu i sicrhau cyfanswm elw sy'n gydradd â'r gyfradd chwyddiant gyffredinol neu'n uwch na hynny, er mwyn cynnal pŵer gwario'r swm a fuddsoddwyd. Nod yr Awdurdod yw bod yn fuddsoddwr cyfrifol a bydd yn ystyried materion amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) wrth fuddsoddi.

Strategaeth: Fel y dangosir gan y meincnod atebolrwydd uchod, nid yw'r Awdurdod yn disgwyl bod yn fenthyciwr tymor hir ac felly bydd buddsoddiadau trysorlys newydd yn cael eu gwneud yn bennaf i reoli llif arian o ddydd i ddydd gan ddefnyddio offerynnau risg isel tymor byr.

Polisi ESG: Mae ystyriaethau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) yn ffactor cynyddol wrth i fuddsoddwyr byd-eang wneud penderfyniadau, ond mae'r fframwaith ar gyfer gwerthuso cyfleoedd buddsoddi yn dal i ddatblygu ac felly nid yw polisi ESG yr Awdurdod ar hyn o bryd yn cynnwys sgoriau ESG neu feini prawf ESG amser real eraill ar lefel buddsoddiad unigol. Wrth fuddsoddi mewn banciau a chronfeydd, bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu banciau sydd wedi llofnodi Egwyddorion Bancio Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig a chronfeydd a weithredir gan reolwyr sydd wedi llofnodi Egwyddorion Bancio Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig, Cynghrair Rheolwyr Asedau Net Sero a/neu Cod Stiwardiaeth y DU.

Gwrthbartïon cymeradwy: Gall yr Awdurdod fuddsoddi ei arian dros ben gydag unrhyw un o'r gwrthbartïon yn nhabl 3 isod, yn amodol ar y terfynau a ddangosir.

Tabl 3: Gwrthbartïon a therfynau buddsoddi'r trysorlys

Sector	Terfyn amser	Terfyn gwrthbarti	Terfyn sector
Llywodraeth y DU	50 mlynedd	Diderfyn	amherthnasol
Awdurdodau lleol ac endidau eraill y llywodraeth	25 mlynedd	£2m	Diderfyn
Banciau (anwarantedig) *	13 mis	£5m	Diderfyn

Cymdeithasau adeiladu (anwarantedig) *	13 mis	£5m	Diderfyn
Darparwyr cofrestredig (anwarantedig) *	5 mlynedd	£1m	Diderfyn
Cronfeydd marchnad arian *	amherthnasol	£1m	Diderfyn
Buddsoddiadau eraill *	5 mlynedd	£1m	Diderfyn

Mae'n rhaid darllen y tabl hwn ar y cyd â'r nodiadau isod

* Isafswm sgôr credyd: Bydd buddsoddiadau'r trysorlys yn y sectorau sydd wedi'u marcio â seren yn cael eu gwneud dim ond gydag endidau nad yw eu statws credyd hirdymor isaf a gyhoeddwyd yn is nag A-. Os yw ar gael, defnyddir y statws credyd sy'n berthnasol i'r buddsoddiad penodol neu ddosbarth penodol o fuddsoddiad. Fel arall defnyddir statws credyd y gwrthbarti. Fodd bynnag, nid yw penderfyniadau buddsoddi byth yn cael eu gwneud ar sail statws credyd yn unig, a bydd yr holl ffactorau perthnasol eraill gan gynnwys cyngor allanol yn cael eu hystyried.

Llywodraeth y DU: Buddsoddiadau mewn sterling gyda neu a warentir yn benodol gan Lywodraeth y DU, gan gynnwys y Cyfleuster Adneuo Cyfrif Banciau a Rheoli Dyledion, biliau'r trysorlys a giltiau. Ystyrir bod y rhain yn sero risg credyd oherwydd gallu'r llywodraeth i greu arian cyfred ychwanegol ac felly gellir eu gwneud mewn symiau anghyfyngedig am hyd at 50 mlynedd.

Awdurdodau lleol ac endidau eraill y llywodraeth: Benthyciadau i, a bondiau a biliau a gyhoeddir neu a warentir gan lywodraethau cenedlaethol eraill, awdurdodau rhanbarthol a lleol a banciau datblygu amlochrog. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn destun mechnïo (*bail-in*), ac yn gyffredinol mae'r risg ansolfedd yn is, er nad ydynt yn risg sero.

Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (anwarantedig): Cyfrifon, adneuo, tystysgrifau adneuo a bondiau diwarant uwch gyda banciau a chymdeithasau adeiladu, ac eithrio banciau datblygu amlochrog. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i'r risg o golli credyd drwy fechnïo (*bail-in*) pe bai'r rheolydd yn penderfynu bod y banc yn methu neu'n debygol o fethu. Gweler isod am drefniadau sy'n ymwneud â chyfrifon banc gweithredol.

Cronfeydd marchnad arian: Cronfeydd cyfun sy'n cynnig hylifedd ar yr un diwrnod neu'n fyr rybudd ac ansefydlogrwydd isel iawn neu ddim o gwbl o ran prisiau drwy fuddsoddi mewn marchnadoedd arian tymor byr. Mae ganddynt y fantais dros gyfrifon banc o ddarparu amrywiaeth eang o risgiau buddsoddi, ynghyd â gwasanaethau rheolwr cronfeydd proffesiynol yn gyfnewid am ffi fach. Er nad oes terfyn sector yn berthnasol i gronfeydd y farchnad arian, bydd yr Awdurdod yn sicrhau ei fod yn arallgyfeirio ei fuddsoddiadau hylifol ar draws amrywiaeth o ddarparwyr er mwyn sicrhau mynediad at arian parod bob amser.

Buddsoddiadau eraill: Mae'r categori hwn yn cwmpasu buddsoddiadau trysorlys nad ydynt wedi'u rhestru uchod, er enghraifft bondiau corfforaethol diwarant a benthyciadau diwarant i gwmnïau a phrifysgolion. Ni ellir rhoi '*bail-in*' i gwmnïau nad ydynt yn fanciau ond gallant fynd yn fethdalwyr gan roi buddsoddiad yr Awdurdod mewn perygl.

Cyfrifon banc gweithredol: Gall yr Awdurdod achosi datguddiadau gweithredol, er enghraifft drwy gyfrifon cyfredol, cyfrifon casglu a gwasanaethau caffael masnachwyr, i unrhyw fanc yn y DU sydd â statws credyd heb fod yn is na BBB- ac sydd ag asedau sy'n fwy na £25 biliwn. Nid yw'r rhain yn cael eu dosbarthu fel buddsoddiadau ond maent yn dal i fod yn agored i risg o fechnïaeth banc, ac felly bydd balansau'n cael eu cadw o dan £5m fesul banc. Mae Banc Lloegr wedi datgan, os bydd methiant, bod banciau ag asedau o fwy na £25 biliwn yn fwy tebygol o gael eu hachub drwy fechnïaeth (*bailed-in*) na'u gwneud yn fethdalwyr, gan gynyddu'r siawns y bydd yr Awdurdod yn cynnal parhad gweithredol.

Aseiad risg a statws credyd: Caiff statws credyd ei sicrhau a'i fonitro gan ymgynghorwyr trysorlys yr Awdurdod, a fydd yn rhoi gwybod am newidiadau mewn graddfeydd wrth iddynt ddigwydd. Rhestrir yr asiantaethau statws credyd a ddefnyddir ar hyn o bryd yn y ddogfen Arferion Rheoli'r Trysorlys. Pan fo statws credyd endid wedi'i israddio fel ei fod yn methu â bodloni'r meini prawf buddsoddi cymeradwy, yna:

- ni wneir unrhyw fuddsoddiadau newydd,
- bydd buddsoddiadau presennol y gellir eu hadalw neu eu gwerthu heb unrhyw gost yn cael eu hadalw neu eu gwerthu, a
- rhoddir ystyriaeth lawn i adalw neu werthu'r holl fuddsoddiadau presennol eraill gyda'r gwrthbarti yr effeithir arno.

Pan fydd asiantaeth statws credyd yn cyhoeddi bod statws credyd yn cael ei adolygu ar gyfer israddio posibl (a elwir hefyd yn "wyliadwriaeth negyddol") fel y gall ddisgyn yn is na'r meini prawf statws cymeradwy, yna dim ond buddsoddiadau y gellir eu tynnu'n ôl fydd yn cael eu gwneud gyda'r sefydliad hwnnw tan cyhoeddi canlyniad yr adolygiad. Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol i ragolygon negyddol, sy'n dynodi cyfeiriad hirdymor yn hytrach na newid graddfa sydd ar fin digwydd.

Agweddau ar enw da: Mae'r Awdurdod yn ymwybodol y gallai buddsoddiad gyda rhai gwrthbartion, er ei fod yn cael ei ystyried yn ddiogel o safbwynt ariannol yn unig, ei adael yn agored i feirniadaeth, yn ddilys neu fel arall, a allai effeithio ar ei enw da, ac felly bydd y risg hon yn cael ei hystyried wrth wneud penderfyniadau buddsoddi.

Rheoli hylifedd: Mae'r Awdurdod yn cynnal rhagolygon llif arian er mwyn pennu'r cyfnod hwyaf y gellir ymrwymo arian yn ddarvoudus ar ei gyfer. Mae'r rhagolwg yn cael ei lunio ar sail ddarvoudus i leihau'r risg y bydd yr Awdurdod yn cael ei orfodi i fenthycu ar delerau anffafriol i gwrdd â'i ymrwymadau ariannol. Mae terfynau ar fuddsoddiadau hirdymor yn cael eu gosod trwy gyfeirio at gynllun ariannol tymor canolig yr Awdurdod a rhagolwg llif arian.

Bydd yr Awdurdod yn lledaenu ei arian parod hylifol dros o leiaf ddau ddarparwr (e.e. cyfrifon banc a chronfeydd marchnad arian) i sicrhau bod modd cael mynediad at arian parod os bydd anawsterau gweithredol gydag unrhyw un darparwr.

Dangosyddion Darbodus Rheoli'r Trysorlys

Mae'r Awdurdod yn mesur ac yn rheoli ei amlygiadau i risgiau rheoli'r trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion canlynol.

Diogelwch: Mae'r Awdurdod wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei amlygiad i risgiau credyd drwy fonitro statws credyd cyfartalog ei bortffolio buddsoddiadau, wedi'i bwysoli yn ôl gwerth. Mae hyn yn cael ei gyfrifo trwy roi sgôr i bob buddsoddiad (AAA=1, AA+=2, ac ati) a chymryd y cyfartaledd rhifydddeg, wedi'i bwysoli gan faint pob buddsoddiad. Neilltuir sgôr ar gyfer buddsoddiadau nad ydynt wedi eu graddio yn seiliedig ar eu risg canfyddedig.

Dangosydd risg credyd	Targed
Credyd cyfartalog portffolio	A

Hylifedd: Mae'r Awdurdod wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei amlygiad i risgiau hylifedd trwy fonitro faint o arian parod sydd ar gael i fodloni taliadau annisgwyl o fewn pob cyfnod treigl o dri mis, heb fenthycia ychwanegol.

Dangosydd risg hylifedd	Targed
Cyfanswm arian parod ar gael o fewn 3 mis	£2m

Amlygiad i gyfraddau llog: Mae'r dangosydd hwn yn rheoli amlygiad yr Awdurdod i risgiau cyfraddau llog. Y terfynau uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o gynnydd neu ostyngiad o 1% mewn cyfraddau llog fydd:

Dangosydd risg cyfraddau llog	Terfyn
Terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o gynnydd o 1% mewn cyfraddau llog	-£0.030m
Terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o ostyngiad o 1% mewn cyfraddau llog	£0.030m

Cyfrifir effaith newid mewn cyfraddau llog ar y dybiaeth y bydd benthyciadau a buddsoddiadau sy'n aeddfedu yn cael eu disodli gan rai ar gyfraddau marchnad newydd.

Strwythur aeddfedrwydd benthyciadau: Mae'r dangosydd hwn yn rheoli amlygiad yr Awdurdod i risg ailariannu. Y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthycia fydd:

Dangosydd risg cyfradd ailariannu	Terfyn uchaf	Terfyn isaf
O dan 12 mis	30%	0%
12 mis ac o fewn 24 mis	30%	0%
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	40%	0%
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	30%	0%
10 mlynedd a mwy	100%	0%

Mae'r cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Y dyddiad aeddfedu ar gyfer benthycia yw'r dyddiad cynharaf y gall y benthyciwr fynnu ad-daliad.

Materion Perthnasol

Mae Cod CIPFA yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod gynnwys y canlynol yn ei strategaeth rheoli'r trysorlys.

Deilliadau ariannol: Yn absenoldeb unrhyw bŵer cyfreithiol penodol i wneud hynny, ni fydd yr Awdurdod yn defnyddio deilliadau ariannol annibynnol (megis cyfnewidiadau, rhagolygon, blaendrafodion ac opsiynau). Gellir defnyddio deilliadau sydd wedi'u hymgorffori mewn benthyciadau a buddsoddiadau, gan gynnwys cronfeydd cyfun a thrafodion sy'n cychwyn ymlaen llaw, a bydd y risgiau a gyflwynir ganddynt yn cael eu rheoli yn unol â strategaeth gyffredinol rheoli risg y trysorlys.

Cyfarwydddeb Marchnadoedd mewn Offerynnau Ariannol: Mae'r Awdurdod wedi cadw statws cleient manwerthu gyda'i ddarparwyr gwasanaethau ariannol, gan gynnwys ymgynghorwyr, banciau, broceriaid

a rheolwyr cronfeydd, gan ganiatáu iddo gael mynediad at ystod lai o wasanaethau ond gyda’r diogelwch rheoleiddiol ehangach a roddir i unigolion a chwmnïau bach. O ystyried maint ac ystod gweithgareddau rheoli trysorlys yr Awdurdod, mae swyddogion yr Awdurdod o’r farn mai dyma’r statws mwyaf priodol.

Canllawiau’r Llywodraeth: Mae materion pellach sy’n ofynnol gan Ganllawiau LLC wedi’u cynnwys yn Atodiad C.

Goblygiadau Ariannol

Nid oes gan yr Awdurdod bortffolio buddsoddi ac felly nid oes ganddo gyllideb ar gyfer incwm buddsoddi. Mae’r unig incwm a gynhyrchir yn ymwneud â chadw arian parod sy’n weddill dros nos, ac mae cyllideb o £0.037m wedi’i gosod ar ei gyfer ar gyfer 2026/27.

Y gyllideb ar gyfer llog dyled a dalwyd yn 2026/27 yw £0.876m, yn seiliedig ar bortffolio dyled cyfartalog o £21.224m ar gyfradd llog gyfartalog o 3.95%. Os bydd lefelau gwirioneddol buddsoddiadau a benthyca, neu gyfraddau llog gwirioneddol, yn wahanol i’r rhai a ragwelwyd, bydd perfformiad yn erbyn y gyllideb yn gyfatebol wahanol.

Opsiynau Eraill a Ystyrir

Nid yw Canllawiau LLC na Chod CIPFA yn rhagnodi unrhyw strategaeth rheoli’r trysorlys benodol i awdurdodau lleol ei mabwysiadu. Cred Trysorydd yr Awdurdod fod y strategaeth uchod yn cynrychioli cydbwysedd priodol rhwng rheoli risg ac effeithiolrwydd cost. Mae rhai strategaethau amgen, gyda’u goblygiadau ariannol a rheoli risg, wedi’u rhestru isod.

Amgen	Effaith ar incwm a gwariant	Effaith ar reoli risg
Buddsoddi mewn ystod fwy cyfyng o wrthbartion a/neu am gyfnodau byrrach	Bydd incwm llog yn is	Llai o siawns o golledion o ganlyniad i ddiffygdlu’n ymwneud â chredyd, er gallai unrhyw golledion o’r fath fod yn fwy
Buddsoddi mewn ystod ehangach o wrthbartion a/neu am gyfnodau hwy	Bydd incwm llog yn uwch	Mwy o risg o golledion o ganlyniad i ddiffygdlu’n ymwneud â chredyd, ond gallai unrhyw golledion o’r fath fod yn llai
Benthyca symiau ychwanegol ar gyfraddau llog sefydlog hirdymor	Bydd costau llog ar ddyledion yn codi; mae’n annhebygol y gellid gwrthbwysu hyn gan incwm buddsoddi uwch	Cydbwysedd buddsoddi uwch yn arwain at fwy o effaith yn achos diffygdlu; fodd bynnag gallai costau llog hirdymor fod yn fwy sicr
Benthyciadau byrdymor neu amrywiol yn lle rhai â chyfraddau sefydlog hirdymor	Bydd costau llog dyledion yn is i ddechrau	Bydd y cynnydd yn y costau llog ar ddyledion yn cael ei wrthbwysu i raddau gan y cynnydd yn yr incwm buddsoddi yn y tymor canolig, ond gall y costau hirdymor fod yn llai sicr
Lleihau lefel y benthyciadau	Mae arbedion ar log dyledion yn debygol o fod yn fwy na’r incwm buddsoddi a gollir	Llai o gydbwysedd buddsoddi yn arwain at effaith is os bydd diffygdlu; fodd bynnag gall costau llog hirdymor fod yn llai sicr

Atodiad A – Rhagolwg Economaidd a Chyfradd Llog Arlingclose – Chwefror 2026

Tybiaethau sylfaenol:

- Er i'r Pwyllgor Polisi Ariannol (MPC) gydymffurfio â disgwyliadau eang y farchnad drwy gadw Cyfradd y Banc heb ei newid ar 3.75% ym mis Chwefror, arweiniodd y naws bendant o ysgafnhau polisi a fabwysiadwyd wrth gyhoeddi'r penderfyniad at ailasesu disgwyliadau cyfraddau llog gan fuddsoddwyr. Pleidleisiodd pedwar aelod o'r Pwyllgor o blaid gostwng cyfraddau, ac awgrymodd dau arall o'r mwyafrif cul oedd o blaid cadw'r gyfradd fel ag yr oedd y byddent yn debygol o gefnogi toriad yn fuan.
- Bydd polisiâu'r Gyllideb a'r effeithiau sylfaenol yn lleihau cyfradd Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) yn fecanyddol yn 2026, yn ychwanegol at y pwysau i lawr sy'n deillio o dwf economaidd gwan a marchnad lafur llacach. Ar ôl adolygu dadansoddiad newydd ar dwf cyflogau, mae'n ymddangos bod mwy o lunwyr polisi bellach o'r farn y bydd twf cyflogau uchel yn lleihau wrth i'r farchnad lafur barhau i wanhaus, gan danseilio'r pryderon blaenorol ynghylch parhad chwyddiant. Er bod disgwyliadau chwyddiant aelwydydd yn parhau'n gymharol uchel, mae consensws cynyddol y bydd y rhain yn lleddfu wrth i chwyddiant penawdol ddychwelyd at y targed, yn unol â phrofiad hanesyddol. Mae hyn yn dod â safbwynt y Pwyllgor yn nes at ein barn ni.
- Mae rhywfaint o ddata economaidd wedi bod yn gryfach na'r disgwyl, megis twf GDP ym mis Tachwedd a datganiadau diweddar y PMI. Fodd bynnag, mae'r rhain yn dilyn cyfnod hir o wendid cyson ers Ch1 2025, pan gafodd twf GDP ei gefnogi gan fuddsoddi a gwariant ymlaen llaw cyn cyhoeddiadau tariffau Trump. Er y gallai data gweithgarwch fod yn sefydlogi, nid yw hyn yn ymddangos yn arwain at fwriadau recriwtio cryfach, gyda thystiolaeth arolwg yn awgrymu bod busnesau'n parhau i leihau niferoedd staff. Bydd hyn yn arwain at wendid pellach mewn gwariant wrth i aelwydydd barhau i fabwysiadu agwedd ofalus.
- Mae'r risgiau i ragolygon twf a chwyddiant yn pwysu i'r cyfeiriad i lawr, a allai, yn y pen draw, arwain at Gyfradd Banc is na'r achos canolog a ragwelir gennym. Serch hynny, mae'r trothwy ar gyfer toriadau pellach y tu hwnt i 3.25% yn gymharol uchel, gan y bydd llunwyr polisi'n dod yn fwy gofalus wrth i bolisi ariannol lacio ymhellach.
- Mae symudiadau diweddar wedi arwain at gromlin cynnyrch serthach, wrth i fuddsoddwyr brisio llwybr is ar gyfer cyfraddau tymor byr. Fodd bynnag, bydd lefelau uchel o fenthyca parhaus ar draws economïau datblygedig, perfformiad cymharol gryfach economi'r Unol Daleithiau, symudiad Swyddfa Rheoli Dyledion y DU (DMO) tuag at gyhoeddi mwy o giltiau tymor byr, ac amheuan parhaus ynghylch cynlluniau cyllidol y llywodraeth, yn cadw cynnyrch tymor byr i ganolig uwch na'r lefelau a awgrymir gan ddisgwyliadau cyfraddau llog y DU yn unig.
- At hynny, er bod y ffocws wedi symud yn ddiweddar i ffwrdd oddi wrth sefyllfa gyllidol llywodraeth y DU, gallai newidiadau posibl yn yr arweinyddiaeth wleidyddol arwain at lwybr uwch ar gyfer cynnyrch giltiau pe bai tîm newydd yn mabwysiadu agwedd llai cadarn o ran disgyblaeth gyllidol.

Rhagolwg:

- Cafodd Cyfradd y Banc ei gynnal ar 4.0% ym mis Tachwedd. Rydym yn parhau i ragweld toriad o 0.25% yn y gyfradd ym mis Rhagfyr, i 3.75%.

- Mae Cyllideb y DU yn drobwynt a allai newid y rhagolygon cyfradd llog yn sylweddol. Byddwn yn adolygu ein rhagolwg cyfradd llog ymhellach ar ôl y digwyddiad hwn; os yw'n cyd-fynd â'n disgwyliadau, bydd ein rhagolwg canolog ar gyfer Cyfradd Banc yn debygol o ostwng o dan 3.75%.
- Mae cynnyrch byr wedi gostwng i adlewyrchu llwybr is ar gyfer Cyfradd y Banc.
- Mae cynnyrch gilt tymor canolig a hirdymor hefyd wedi gostwng ond mae'n parhau i fod yn uchel am wahanol resymau, rhai domestig yn ogystal â rhyngwladol. Efallai na fydd y materion hyn yn cael eu datrys yn gyflym, ond bydd Cyllideb y DU yn sbardun allweddol i'r farchnad.

	Current	Mar-26	Jun-26	Sep-26	Dec-26	Mar-27	Jun-27	Sep-27	Dec-27	Mar-28	Jun-28	Sep-28	Dec-28
Official Bank Rate													
Upside risk	0.00	0.25	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Central Case	3.75	3.50	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25	3.25
Downside risk	0.00	0.00	-0.25	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50
3-month money market rate													
Upside risk	0.00	0.25	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
Central Case	3.79	3.55	3.30	3.30	3.30	3.30	3.30	3.30	3.30	3.30	3.35	3.35	3.35
Downside risk	0.00	0.00	-0.25	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50	-0.50
5yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.40	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70
Central Case	3.91	3.85	3.80	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.80	3.80	3.80
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.70	-0.80	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85
10yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.40	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70
Central Case	4.54	4.40	4.35	4.30	4.30	4.30	4.30	4.30	4.30	4.30	4.35	4.35	4.35
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.70	-0.80	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85
20yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.40	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70
Central Case	5.24	5.10	5.05	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.05	5.05	5.05
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.70	-0.80	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85
50yr gilt yield													
Upside risk	0.00	0.40	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70	0.70
Central Case	4.90	4.80	4.75	4.70	4.70	4.70	4.70	4.70	4.70	4.70	4.75	4.75	4.75
Downside risk	0.00	-0.50	-0.60	-0.70	-0.80	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85	-0.85

PWLB Standard Rate (Maturity Loans) = Gilt yield + 1.00%; PWLB Certainty Rate (Maturity Loans) = Gilt yield + 0.80%
PWLB HRA Rate (Maturity Loans) = Gilt yield + 0.40%; National Wealth Fund Rate (Maturity Loans) = Gilt yield + 0.40%

Cyfradd safonol PWLB = Arenillion giltiau + 1.00%

Cyfradd sicrwydd PWLB = Arenillion giltiau + 0.80%

Cyfradd HRA PWLB = Arenillion giltiau + 0.40%

Cyfradd y Gronfa Gyfoeth Genedlaethol (NWF) = Cynnyrch gilt + 0.40%

Atodiad B – Gofynion ychwanegol Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru

	Ionawr-26 Gwirioneddol Gwirioneddol £m	Ionawr-26 Cyfradd Gyfartalog %
Benthyca allanol: Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus Awdurdodau Lleol Cyfanswm y benthyca	14.80 14.80	3.92%
Rhwymedigaethau hirdymor eraill: Lesoedd Cyllid Cyfanswm dyled allanol gros	0.00 14.80	
Buddsoddiadau trysorlys Llywodraeth y DU Banciau (ansicredig) Cyfanswm buddsoddiadau'r trysorlys	2.10 1.03 3.13	
Dyled Net	11.67	

Atodiad C – Gofynion ychwanegol Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LIC) Ganllawiau Buddsoddi diwygiedig yn Nhachwedd 2019 sydd yn gosod gofynion adrodd ychwanegol ar awdurdodau lleol nad ydynt yn rhan annatod o brosesau rheoli trysorlys yr Awdurdod hwn. Mae'r canllawiau hefyd yn cynnwys buddsoddiadau nad ydynt yn rhan o reoli trysorlys, er enghraifft eiddo buddsoddi a benthyciadau i sefydliadau lleol.

Cyfraniad: Mae buddsoddiadau'r Awdurdod yn cyfrannu at ei amcanion darparu gwasanaethau a/neu hyrwyddo lles fel a glyn:

- mae buddsoddiadau rheoli trysorlys yn cefnogi gweithgareddau rheoli trysorlys effeithiol,

Newid hinsawdd: Mae penderfyniadau buddsoddi'r Awdurdod yn ystyried risgiau hirdymor i'r hinsawdd er mwyn cefnogi economi carbon isel i'r graddau y bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu banciau sydd wedi llofnodi Egwyddorion Bancio Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig a chronfeydd a weithredir gan reolwyr sydd wedi llofnodi Egwyddorion Bancio Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig, Cynghrair Rheolwyr Asedau Net Sero a/neu Côt Stiwardiaeth y DU.

Buddsoddiadau penodol: Mae Canllawiau LIC yn diffinio buddsoddiadau penodol fel rhai:

- a fynegir mewn punnoedd sterling,
- sydd i fod i gael eu had-dalu o fewn 12 mis o'r trefniant oni bai bod y gwrthbarti'n awdurdod lleol,
- nas diffinnir fel gwariant cyfalaf gan ddeddfwriaeth, ac

- a fuddsoddir gydag un o'r canlynol:

- ◊ Llywodraeth y DU
- ◊ awdurdod lleol yn y DU, cyngor plwyf neu gyngor cymuned, neu
- ◊ gorff neu gynllun buddsoddi ag "ansawdd credyd uchel".

Mae'r Awdurdod yn diffinio sefydliad a gwarantau "ansawdd credyd uchel" fel rhai sydd â statws credyd A- neu uwch sydd yn hanu o'r DU neu wlad dramor gyda sgôr sofran o AA+ neu uwch. Ar gyfer cronfeydd y farchnad arian a chronfeydd cronedig eraill diffinnir "ansawdd credyd uchel" fel y rhai sydd â sgôr credyd o A- neu uwch.

Benthyciadau: Mae Canllawiau LLC yn diffinio benthyciad fel cytundeb llafar neu ysgrifenedig pan fo'r awdurdod yn trosglwyddo arian parod dros dro i drydydd parti, menter ar y cyd, is-endid neu gyswllt sydd yn cytuno ar ad-daliad yn unol â thelerau ac amodau derbyn y benthyciad, ac eithrio pan mai awdurdod lleol arall yw'r trydydd parti.

Nid oes gan yr Awdurdod unrhyw amlygiad ariannol i fenthyciadau i fentrau lleol, elusennau lleol, cwmnïau ym mherchnogaeth lwyr a mentrau ar y cyd.

Buddsoddiadau amhenodol: Nid oes gan yr Awdurdod unrhyw fuddsoddiadau amhenodol.

Buddsoddiadau nad ydynt yn ariannol: Nid oes gan yr Awdurdod unrhyw fuddsoddiadau nad ydynt yn ariannol.

Ymgynghorwyr buddsoddi: Mae'r Awdurdod wedi penodi Arlingclose Limited fel ymgynghorwyr rheoli'r trysorlys. Mae ansawdd y gwasanaethau hyn yn cael ei reoli drwy adolygu mewnol.

Capasiti a sgiliau: Mae'r Awdurdod yn cyflogi staff proffesiynol cymwys a phrofiadol mewn swyddi uwch gyda chyfrifoldeb am wneud penderfyniadau gwariant cyfalaf, benthycia a buddsoddi. Er enghraifft, mae'r Trysorydd, y Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Cyllid ac Adnoddau), a'r Pennaeth Cyllid a Chaffael yn gyfrifwyr cymwys sydd â blynyddoedd lawer o brofiad.

Ar hyn o bryd mae'r Awdurdod yn cyflogi Arlingclose Limited fel cyngorwyr rheoli trysorlys. Mae'r dull hwn yn fwy cost-ffeithiol na chyflogi staff o'r fath yn uniongyrchol, ac mae'n sicrhau bod gan yr Awdurdod fynediad at wybodaeth a sgiliau sy'n gymesur â'i barodrwydd i dderbyn risg.

Mae Arlingclose wedi darparu hyfforddiant i aelodau'r Pwyllgor Archwilio, sydd â chyfrifoldeb am adolygu gweithgareddau rheoli'r trysorlys.

Llywodraethiant corfforaethol: Adroddir ar holl weithgarwch y trysorlys i'r Pwyllgor Archwilio a'r Awdurdod Tân, bob chwarter. Cyflwynir yr adroddiadau gan y Trysorydd neu'r Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Cyllid & Adnoddau). Caiff yr aelodau gyfle i ofyn cwestiynau, yn dilyn y cyflwyniadau.

Adroddiad Strategaeth Gyfalaf 2026/27

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad strategaeth gyfalaf hwn yn rhoi trosolwg lefel uchel o sut mae gwariant cyfalaf, ariannu cyfalaf a gweithgarwch rheoli trysorlys yn cyfrannu at ddarparu gwasanaethau cyhoeddus lleol ynghyd â throsolwg o sut y rheolir y risgiau cysylltiedig a'r goblygiadau ar gyfer cynaliadwyedd ariannol yn y dyfodol. Mae wedi'i ysgrifennu yn syml er mwyn ei gwneud yn haws i aelodau ddeall y meysydd hyn a all fod yn dechnegol ar brydiau.

Bydd penderfyniadau a wneir eleni ar reoli cyfalaf a thrysorlys yn arwain at ganlyniadau ariannol i'r Awdurdod am flynyddoedd lawer yn y dyfodol. O ganlyniad, maen nhw'n ddarostyngedig i fframwaith rheoleiddio cenedlaethol a fframwaith polisi lleol, ac mae'r adroddiad hwn yn rhoi crynodeb o hynny.

Gwariant Cyfalaf ac Ariannu

Gwariant cyfalaf yw pan fydd yr Awdurdod yn gwario arian ar asedau, megis tir, eiddo, offer neu gerbydau, a fydd yn cael eu defnyddio am fwy na blwyddyn. Mewn llywodraeth leol mae hyn yn cynnwys gwariant ar asedau sy'n eiddo i gyrff eraill, yn ogystal â benthyciadau a grantiau i gyrff eraill sy'n eu galluogi i brynu asedau.

O ran gwariant cyfalaf 2026/27, mae'r Awdurdod yn bwriadu gwario £6.661m ar wasanaethau'r Gronfa Gyffredinol a £2.100m ar Hwb Awen (Canolfan Hyfforddi). Mae hyn yn cael ei ddangos isod:

Tabl 1: Dangosydd Darbodus: Amcangyfrifon o Wariant Cyfalaf mewn £ miliynau

	2024/25 Gwirioneddol	Blaenamcan 2025/26	Cyllideb 2026/27	Cyllideb 2027/28	Cyllideb 2028/29
Gwasanaethau'r Gronfa Gyffredinol	3.821	6.103	6.661	9.654	7.200
Hwb Awen	2.714	1.333	2.265	20.564	24.748
Cyfanswm	6.535	7.436	8.926	30.218	31.948

Mae prif brosiectau cyfalaf y Gronfa Gyffredinol yn cynnwys: prosiectau adeiladu; y fflyd, gan gynnwys cerbydau arbenigol; offer; technoleg gwybodaeth; a gweithgareddau datgarboneiddio. Mae'r bwriad i adeiladu canolfan hyfforddi ganolog, Hwb Awen, wedi'i gynnwys ar wahân. Cafodd yr Awdurdod Tân gymeradwyaeth i gwblhau gwaith galluogi, ond mae angen cymeradwyaeth derfynol a chyllid ar gyfer cyfnod adeiladu 2027/28 ymlaen.

Llywodraethiant: Erbyn mis Medi bob blwyddyn, mae rheolwyr yn cyflwyno ceisiadau i gynnwys prosiectau yn rhaglen gyfalaf yr Awdurdod. Y Pennaeth Cyllid sy'n casglu'r cynigion ac yn cyfrifo'r cyllid angenrheidiol a'r gost i'w cynnwys o fewn rhagdybiaethau gosod cyllideb. Mae Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth yn gwerthuso pob cais trwy gymharu blaenoriaethau strategol ac amcanion adrannol, materion lliniaru risg, a'r effaith yn erbyn lles cenedlaethau'r dyfodol, ac yna maen nhw'n gwneud

argymhellion o ran pa gynlluniau i'w cynnwys yn y cynllun cyfalaf. Yna, caiff y rhaglen gyfalaf derfynol ei chyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio a'r Panel Gweithredol ym mis Rhagfyr, ac i'r Awdurdod Tân ac Achub ym mis Ionawr bob blwyddyn.

- Mae manylion llawn rhaglen gyfalaf yr Awdurdod i'w cael yn yr Adroddiad MTRS

Rhaid i'r holl wariant cyfalaf gael ei ariannu, naill ai o ffynonellau allanol (grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill), neu adnoddau'r Awdurdod ei hun (refeniw, cronfeydd wrth gefn a derbynion cyfalaf), neu ddyled (benthycu, prydlesu a Menter Cyllid Preifat). Mae'r cyllid a gynlluniwyd ar gyfer y gwariant uchod fel a ganlyn:

Tabl 2: Cyllid cyfalaf mewn £ miliynau

	2024/25 Gwirioneddol	Blaenamcan 2025/26	Cyllideb * 2026/27	Cyllideb 2027/28	Cyllideb 2028/29
Cronfeydd Wrth Gefn	0.049	1.379	0	0	0
Adnoddau refeniw	1.459	1.451	1.000	1.250	1.500
Dyled	4.108	3.746	6.139	8.404	5.700
Grantiau	0.918	0.860	0.500	20.564	24.748
Cyfanswm	6.535	7.436	8.926	30.218	31.948

Mae'r ddyled a'r Grant uchod yn cynnwys y ganolfan hyfforddi newydd, fel y manylir yn Nhabl 1.

Dim ond ffynhonnell gyllid dros dro yw dyled, gan fod yn rhaid ad-dalu benthyciadau a phrydlesi, ac felly caiff hyn ei ddisodli dros amser gan gyllid arall, fel arfer o refeniw a elwir yn ddarpariaeth isafswm refeniw (MRP). Fel arall, gellir defnyddio'r elw o werthu asedau cyfalaf (a elwir yn dderbynion cyfalaf) i gymryd lle cyllid dyled. Mae'r ddarpariaeth isafswm refeniw a'r defnydd o dderbynion cyfalaf a gynlluniwyd fel a ganlyn:

Tabl 3: Amnewid cyllid dyledion blynnyddoedd blaenorol mewn £ miliynau

	2024/25 Gwirioneddol	Blaenamcan 2025/26	Cyllideb 2026/27	Cyllideb 2027/28	Cyllideb 2028/29
Darpariaeth Isafswm Refeniw (MRP)	1.957	2.015	2.241	2.564	2.944
Derbynion Cyfalaf	0	0	0	0	0
Cyfanswm	1.957	2.015	2.241	2.564	2.944

- Mae datganiad darpariaeth isafswm refeniw llawn yr Awdurdod ar gael fel rhan o'u Strategaeth Rheoli Trysorlys

Mae swm cronol yr Awdurdod o gyllid dyled sy'n weddill yn cael ei fesur gan y gofyniad ariannu cyfalaf (CFR). Mae hyn yn cynyddu gyda gwariant cyfalaf newydd a ariennir gan ddyled ac yn lleihau gyda darpariaeth isafswm refeniw a derbynion cyfalaf a ddefnyddir i ddisodli dyled. Disgwylir i'r CFR gynyddu £4.30m yn ystod 2026/27. Yn seiliedig ar y ffigurau uchod ar gyfer gwariant ac ariannu, amcangyfrifir bod CFR yr Awdurdod fel a ganlyn:

Tabl 4: Dangosydd Darbodus: Amcangyfrifon o Ofyniad Ariannu Cyfalaf mewn £ miliynau

	2024/25 Gwirioneddol	Blaenamcan 2025/26	Cyllideb 2026/27	Cyllideb 2027/28	Cyllideb 2028/29
Gwasanaethau'r Gronfa Gyffredinol	31.00	35.20	39.50	46.40	49.80

Nid yw'r ddyled uchod yn cynnwys y ganolfan hyfforddi newydd, fel y manylir yn Nhabl 1, gan fod disgwyliad iddi gael ei hariannu gan gyllid grant yn llwyr.

Rheoli Asedau: Er mwyn sicrhau bod asedau cyfalaf yn parhau i fod o ddefnydd yn y tymor hir, mae'r Awdurdod yn datblygu strategaeth Ystadau.

Gwarediadau asedau: Pan nad oes angen ased cyfalaf mwyach, gellir ei werthu fel y gellir gwario'r enillion, a elwir yn dderbynion cyfalaf, ar asedau newydd neu i ad-dalu dyled. Mae ad-dalu grantiau cyfalaf, benthyciadau a buddsoddiadau hefyd yn cynhyrchu derbynion cyfalaf. Nid yw'r Awdurdod yn bwriadu cael unrhyw dderbyniadau cyfalaf yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod.

Rheoli Trysorlys

Mae rheoli trysorlys yn ymwneud â chadw digon o arian parod, ond nid gormod, ar gael i ddiwallu anghenion gwario'r Awdurdod, gan reoli'r risgiau dan sylw ar yr un pryd. Mae hyn yn cynnwys rheoli benthycia i ariannu gwariant cyfalaf yn ogystal â rheoli arian parod refeniw o ddydd i ddydd. Mae arian dros ben yn cael ei fuddsoddi hyd nes y bydd ei angen, tra bydd prinder arian yn cael ei ddatrys drwy fenthycia, er mwyn osgoi balans credyd neu orddrafft gormodol yn y cyfrif cyfredol yn y banc. Mae'r Awdurdod fel arfer â digon o arian yn y tymor byr gan fod incwm refeniw yn cael ei dderbyn cyn iddo gael ei wario. Serch hynny, does dim digon o arian yn y tymor hir gan fod gwariant cyfalaf yn cael ei wario cyn cael ei ariannu. Mae'r gwargedau arian refeniw yn cael eu gwrthbwysu yn erbyn diffygion arian cyfalaf er mwyn lleihau benthycia cyffredinol.

Oherwydd penderfyniadau'r gorffennol, ar hyn o bryd mae'r Awdurdod wedi benthycy £14.80m ar gyfradd llog gyfartalog o 3.92%.

Strategaeth fenthycia: Prif amcanion yr Awdurdod wrth fenthycy yw sicrhau cyllid ar gost isel ond penodol, gan gadw hyblygrwydd pe bai cynlluniau'n newid yn y dyfodol. Mae'r amcanion hyn yn aml yn gwrthdaro, ac felly mae'r Awdurdod yn ceisio sicrhau cydbwysedd rhwng benthyciadau tymor byr rhatach a benthyciadau tymor hir ar gyfradd sefydlog lle mae'r gost yn y dyfodol yn hysbys ond yn uwch.

Nid yw'r Awdurdod yn benthycia i fuddsoddi â'r prif ddiben o sicrhau enillion ariannol, ac felly mae'n cadw mynediad llawn i'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus.

Mae'r tabl isod yn dangos rhagamcan o gyfanswm y dyledion sy'n weddill gan yr Awdurdod (gan gynnwys benthycia, rhwymedigaethau PFI, prydlesi a dyled wedi'i throsglwyddo) ac yn ei gymharu â'r gofyniad ariannu cyfalaf (gweler uchod).

Tabl 6: Dangosydd Darbodus: Dyled Gros a'r Gofyniad Ariannu Cyfalaf mewn £ miliynau

	31.3.2025 Gwirioneddol	Blaenamcan 31.3.2026	* Cyllideb 31.3.2027	* Cyllideb 31.3.2028	* Cyllideb 31.3.2029
Dyled (gan gynnwys Lesoedd Cyllid)	19.07	14.26	22.12	24.92	33.55
Gofyniad Ariannu Cyfalaf	31.00	35.20	39.50	46.40	49.80

*Mae'r ddyled a'r Grant uchod yn cynnwys y ganolfan hyfforddi newydd, fel y manylir yn Nhabl 1. Tybir y bydd y cyfnod adeiladu yn cael ei ariannu'n llawn gan grantiau.

Mae'r canllawiau statudol yn nodi y dylai dyled aros yn is na'r gofyniad ariannu cyfalaf, ac eithrio yn y tymor byr. Fel y gwelir o dabl 6, mae'r Awdurdod yn disgwyl cydymffurfio â hyn yn y tymor canolig.

Meincnod atebolrwydd: Er mwyn cymharu benthycia gwirioneddol yr Awdurdod yn erbyn strategaeth amgen, mae meincnod atebolrwydd wedi'i gyfrifo i ddangos y lefel risg isaf o fenthycia. Mae hyn yn tybio bod balansau arian a buddsoddi yn cael eu cadw i isafswm o £2m ar ddiwedd pob blwyddyn. Ar hyn o bryd mae'r meincnod hwn yn £16.10m a rhagwelir y bydd yn codi i £35.30m dros y tair blynedd nesaf.

Nid yw'r meincnod atebolrwydd yn cynnwys cost adeiladu ar gyfer y ganolfan hyfforddi newydd.

Tabl 7: Benthycia a'r Meincnod Atebolrwydd mewn £ miliynau

	31.3.2025 Gwirioneddol	Blaenamcan 31.3.2026	Cyllideb 31.3.2027	Cyllideb 31.3.2028	Cyllideb 31.3.2029
Benthyciadau Dyledus	19.07	14.26	22.12	24.92	33.55
Meincnod atebolrwydd	18.60	16.15	23.98	31.41	35.33

Mae'r tabl yn dangos bod yr Awdurdod yn disgwyl y bydd ei fenthyciadau yn aros o dan ei feincnod atebolrwydd.

Terfyn benthycia fforddiadwy: Mae'r gyfraith yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod osod terfyn benthycia fforddiadwy (a elwir hefyd yn derfyn awdurdodedig ar gyfer dyled allanol) bob blwyddyn. Yn unol â chanllawiau statudol, mae "ffin weithredol" is hefyd yn cael ei gosod fel lefel rhybudd pe bai'r ddyled yn nesáu at y terfyn.

Tabl 8: Dangosyddion Darbodus: Y terfyn awdurdodedig a'r ffin weithredol ar gyfer dyled allanol mewn £ miliynau

	Terfyn 2025/26	Terfyn 2026/27	Terfyn 2027/28	Terfyn 2028/29
Terfyn awdurdodedig – benthycia	30.99	38.12	42.42	49.32
Ffin weithredol – benthycia	28.99	36.12	39.42	45.32

- Mae rhagor o fanylion am fenthycia yn y strategaeth rheoli trysorlys.

Strategaeth fuddsoddi'r Trysorlys: Mae buddsoddiadau trysorlys yn deillio o dderbyn arian cyn iddo gael ei dalu allan eto. Yn gyffredinol, nid yw buddsoddiadau a wneir am resymau gwasanaeth neu elw ariannol pur yn cael eu hystyried yn rhan o reoli trysorlys.

Polisi'r Awdurdod ar fuddsoddiadau trysorlys yw blaenoriaethu diogelwch a hylifedd dros gynnyrch ac felly mae'n gosod gwarged arian parod tymor byr mewn cyfrifon banc cyfredol â llog uwch (bank call accounts) neu gyda Swyddfa Rheoli Dyledion y DU nes bod angen. Nid oes gan yr Awdurdod fuddsoddiadau tymor hir. Mae arian parod sy'n debygol o gael ei wario yn y tymor agos yn cael ei fuddsoddi'n ddiogel, gyda banciau o ansawdd uchel dethol, i leihau'r risg o golled.

Rheoli risg: Mae rheoli risg yn effeithiol yn un o brif amcanion gweithgareddau rheoli trysorlys yr Awdurdod. Felly, mae'r strategaeth rheoli trysorlys yn nodi gwahanol ddangosyddion a therfynau i gyfyngu ar y risg o golledion annisgwyl ac yn manylu ar i ba raddau y gellir defnyddio deilliadau ariannol i reoli risgiau trysorlys. Mae'r Strategaeth Rheoli Trysorlys yn eithrio gofyniad benthycha cyfnod adeiladu Hwb Awen hyd nes y ceir cadarnhad o gyllid grant llawn.

Mae'r dangosyddion darbodus a gyfer rheoli trysorlys wedi'u cynnwys yn y strategaeth rheoli trysorlys

Llywodraethiant: Mae penderfyniadau ar fuddsoddiad a benthycha rheoli'r trysorlys yn cael eu gwneud bob dydd, ac yn cael eu dirprwyo i Brif Swyddog Tân Cynorthwyol a swyddogion o ganlyniad. Rhaid i'r dirprwyon hyn weithredu yn unol â'r strategaeth rheoli trysorlys a gymeradwywyd gan yr Awdurdod. Mae adroddiadau ar weithgarwch rheoli trysorlys yn cael eu cyflwyno i'r pwyllgor. Y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am graffu ar benderfyniadau rheoli trysorlys.

Ymrwymïadau

Efallai y bydd angen i'r Awdurdod dalu costau unrhyw newidiadau i reoliadau pensiwn diffoddwyr tân. Os na fydd cyllid ychwanegol i'w gael, bydd yn defnyddio'r gronfa bensiynau wrth gefn i reoli unrhyw dreuliau ychwanegol ac i gyfyngu ar gynnydd i'r ardoll.

Llywodraethiant: Mae'r Pennaeth Cyllid yn gwneud penderfyniadau ar ysgwyddo rhwymedigaethau disgrisiynol newydd mewn ymgynghoriad â Phrif Swyddog Tân Cynorthwyol. Mae'r risg o rwymedigaethau yn crisialu a'r Awdurdod yn gorfod talu amdanynt yn cael ei fonitro gan y Pennaeth Cyllid a'i adrodd yn flynyddol i'r Awdurdod Tân. Pan fydd rhwymedigaethau newydd sy'n fwy na £1m, mae'r Awdurdod yn cael adroddiad i'w hysbysu fel y bo'n briodol.

- Mae rhagor o fanylion am rwymedigaethau i'w cael ar dudalennau 43 a 65 o [ddatganiad cyfrifon 2024/25](#)

Goblygiadau i'r Gyllideb Refeniw

Er na chaiff gwariant cyfalaf ei godi'n uniongyrchol ar y gyllideb refeniw, mae'r llog sy'n daladwy ar fenthyciadau ac MRP yn cael ei godi ar refeniw. Gelwir y tâl blynyddol net yn gost ariannu; mae hyn yn cael ei gymharu â'r llif refeniw net h.y. y swm a ariennir o'r ardoll a grantiau cyffredinol y llywodraeth.

Tabl 11: Dangosydd Darbodus: Cyfran costau ariannu i'r llif refeniw net

	2024/25 Gwirioneddol	Blaenamcan 2025/26	Cyllideb 2026/27	Cyllideb 2027/28	Cyllideb 2028/29
Costau ariannu (£m)	3.189	4.407	4.501	5.200	5.900
Cyfran y llif refeniw net	6.48%	8.41%	8.16%	9.2%	10.0%

- Mae rhagor o fanylion am oblygiadau refeniw gwariant cyfalaf wedi'u manylu yng nghyllideb refeniw 2026/27 [yma](#).

Cynaliadwyedd: Oherwydd bod gwariant cyfalaf a phenderfyniadau ariannu yn effeithio ar gyllidebau ymhell i'r dyfodol, bydd gan wariant y blynyddoedd nesaf oblygiadau refeniw am hyd at 50 mlynedd. Mae ychwanegu'r ganolfan hyfforddi newydd yn creu heriau ariannol oherwydd ei maint a'r costau cysylltiedig; fodd bynnag, ar hyn o bryd, mae'r effaith ar ariannu cyfalaf wedi'i gyfyngu i'r cam cyn-adeiladu, a hynny oherwydd ein bod yn ceisio grant cyfalaf llawn ar gyfer y cam adeiladu.

Gwybodaeth a Sgiliau

Mae'r Awdurdod yn ymddiried penderfyniadau cyfalaf, benthyca a buddsoddi i staff â chymwysterau proffesiynol ac sydd â phrofiad helaeth, gan gynnwys cyfrifwyr mewn swyddi allweddol, e.e. y Trysorydd a'r Pennaeth Cyllid. Mae'n cefnogi gweithwyr sy'n dilyn ardystiadau perthnasol fel CIPFA ac AAT. Mae arbenigwyr allanol yn ategu ein harbenigedd mewnol, gan gynnwys Arlingclose Limited ar gyfer rheoli trysorlys ac ymgynghorwyr Rheoli Cyfleusterau sy'n cael eu cyflogi trwy Gytundeb Lefel Gwasanaeth. Mae'r strategaeth hon yn gost-ffeithiol ac yn sicrhau bod sylfaen sgiliau'r Awdurdod yn cyd-fynd â'i anghenion rheoli risg.

Datganiad Darpariaeth Isafswm Refeniw 2026/27

Pan fydd yr Awdurdod yn ariannu gwariant cyfalaf drwy ddyled, rhaid iddo neilltuo adnoddau i ad-dalu'r ddyled honno mewn blynyddoedd diweddarach. Gelwir y swm a godir ar y gyllideb refeniw ar gyfer ad-dalu dyled yn Darpariaeth Isafswm Refeniw (MRP), er na fu isafswm statudol ers 2008. Mae *Deddf Llywodraeth Leol 2003* yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod roi sylw i *Canllawiau ar Ddarpariaeth Isafswm Refeniw Llywodraeth Cymru* (Canllawiau LLC) a gyhoeddwyd yn fwyaf diweddar yn 2018.

Nod eang canllawiau LLC yw sicrhau bod gwariant cyfalaf yn cael ei ariannu dros gyfnod sydd naill ai'n rhesymol gymesur â'r cyfnod y mae'r gwariant cyfalaf yn darparu buddion drosto, neu, yn achos benthyca a gefnogir gan Grant Cynnal Refeniw y Llywodraeth, sy'n rhesymol gymesur â'r cyfnod sy'n ymhlyg wrth benderfynu ar y grant hwnnw.

Mae Canllawiau LLC yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod gymeradwyo Datganiad Blynyddol o'r MRP bob blwyddyn ac yn argymhell nifer o opsiynau ar gyfer cyfrifo swm darbodus o MRP. Mae'r datganiad canlynol yn cynnwys opsiynau a argymhellir yn y Canllawiau:

- Ar gyfer gwariant cyfalaf ar ôl 31 Mawrth 2008, bydd MRP yn cael ei bennu trwy godi'r gwariant dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased perthnasol mewn rhandaliadau cyfartal, gan ddechrau yn y flwyddyn ar ôl i'r ased ddod yn weithredol. Bydd MRP ar brynu tir rhydd-ddaliadol yn cael ei godi dros 50 mlynedd. Bydd MRP ar wariant nad yw'n gysylltiedig ag asedau sefydlog ond sydd wedi'i gyfalafu gan reoleiddio neu gyfarwyddyd yn cael ei godi dros 20 mlynedd.
- Ar gyfer asedau a gaffaelwyd trwy brydlesi neu unrhyw Fenter Cyllid Preifat, bydd MRP yn cael ei bennu fel un sy'n hafal i'r elfen o'r rhent neu'r tâl sy'n mynd i ddibrisio rhwymedigaeth y fantolen.
- Lle mae prydlesi gweithredu blaenorol wedi'u dwyn i'r fantolen oherwydd mabwysiadu safon cyfrifo Prydlesi IFRS 16, a bod gwerthoedd yr asedau wedi'u haddasu ar gyfer croniadau, rhagdaliadau, premiymau a/neu gymhellion, yna bydd y taliadau MRP blynyddol yn cael eu haddasu fel na fydd y safon newydd yn effeithio ar gyfanswm y tâl ar y gyllideb refeniw.

Ni fydd gwariant cyfalaf a wneir yn ystod 2026/27 yn destun tâl MRP tan 2027/28 neu'n hwyrach.

Yn seiliedig ar amcangyfrif diweddaraf yr Awdurdod o'i ofyniad ariannu cyfalaf (CFR) ar 31 Mawrth 2026, mae'r gyllideb ar gyfer MRP wedi'i gosod fel a ganlyn:

	Amcangyfrif CFR 31.03.2026 £m	Amcangyfrif MRP 2026/27 £
Cronfa Gyffredinol	35.2	2.2